Dosarul nr.2a-8/2025 I instanță
Nr. PIGD 2-23181731-05-2a-03012025 judecător Cherdivara Dumitru

judecătoria Cimișlia
sediul central

D E C I Z I E

17 februarie 2026
mun.Comrat

Completul de judecată al Curții de Apel Sud sediul Comrat
în componența:
președintele ședinței, judecătorul Mironov Andrei
judecătorii Hudoba Valeri și Colev Grigori
grefier Vlah Vera
cu participarea:
avocatului Cojocaru Andrei în interesele lui Tataru Andrei
avocatului Curtev Alexandr în interesele lui Țurcanu Andrei

examinând în ședință publică în ordine de apel, cererea de apel declarată de avocatul Casap Anatolie, în interesele lui Baidu Roman și Ciobanu Gheorghe, precum și de avocatul Cojocaru Andrei, în interesele lui Țurcanu Andrei împotriva hotărârii judecătoriei Cimișlia sediul central din 16 august 2024, adoptată pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de reprezentantul reclamanților Baidu Roman și Ciobanu Gheorghe, avocatul Casap Anatolie către Tataru Andrei și Țurcanu Andrei privind încasarea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune, încasarea cheltuielilor de judecată,

audiind raportul judecătorului asupra pricinii, ascultând argumentele participanților asupra esenței apelului,

A C O N S T A T A T:

1. ***<u>Circumstanțele cauzei:</u>***

La data de 19.12.2023, avocatul Casap Anatolie în interesele reclamanților Baidu Roman și Ciobanu Gheorghe s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată privind încasarea din contul lui Tataru Andrei și Țurcanu Andrei în beneficiul lui Baidu Roman prejudiciul moral în sumă de 100000 lei, suma de 7000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică suportată în cadrul procesului penal și civil și suma de 179,98 euro prejudiciu material. Încasarea din contul lui Tataru Andrei și Țurcanu Andrei în beneficiul lui Ciobanu Gheorghe prejudiciul moral în sumă de 100000 lei, suma de 7000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică suportată în cadrul procesului penal și civil și suma de 256,11 euro prejudiciu material. (f.d.3-6)

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că, Țurcanu Andrei și Tataru Andrei la data de 04.11.2018, orele 02.00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acţiunilor sale, având scopul încălcării grosolane şi îndelungate a ordinii publice, însoţite de aplicarea violenţei asupra persoanelor, aflându-se în stradă, în preajma localului de agrement „O dată în viaţă” din satul Gradişte, au participat la o petrecere, iar urmare a unui conflict spontan cu reclamantul Ciobanu Gheorghe, a început să-l numească cu diferite cuvinte necenzurate, ca apoi au început să-l lovească peste diferite regiuni ale corpului, doborându-l la sol şi continuând să-i aplice lovituri peste diferite regiuni ale corpului.

Tot atunci a intervenit şi reclamantul Baidu Roman, care a încercat să stopeze acest conflict, însă, pârâţii au început şi pe acesta să-l lovească, fiind lovit în regiunea nasului, apoi fiind doborât la sol, i-au aplicat multiple lovituri peste diferite regiuni ale corpului.

În consecinţă, reclamantul Ciobanu Gheorghe, s-a ales cu leziuni corporale sub formă de hemoragie sub conjuctivă a ochiului drept, echimoze şi excoriaţii pe faţă, antebraţul şi omoplatul stâng, care au fost calificate de medicul legist conform raportului de expertiză judiciară anexat la materialele cauzei drept vătămări corporale uşoară.

De asemenea, reclamantul Baidu Roman, s-a ales cu leziuni corporale sub formă de fractură a oaselor nasului cu deplasarea neînsemnată a fragmentelor, echimoze şi excoriaţii pe faţă, piept dreapta, care au fost calificate conform raportului de expertiză judiciară anexat la materialele cauzei drept vătămare corporală uşoară.

A menționat că la data de 04 ianuarie 2019, de către organul de urmărire penală a Inspectoratului de Poliţie Cimişlia, pe faptele sus menţionate a fost pornită o cauză penală pe semnele componenţei de infracţiune prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b) din Codul Penal al RM.

Pe parcursul examinării cauzei penale, atât la etapa urmării penale cât şi în instanţa de judecată, Tataru Andrei şi Ţurcanu Andrei vina în cele săvârşite nu au recunoscut-o, însă prin sentinţa din 09 noiembrie 2022 dosar nr. 1-28/20 a Judecătoriei Cimişlia (s. Central), a fost încetat procesul penal pe dosarul penal în acuzarea lui Ţurcanu Andrei şi Tataru Andrei în comiterea infracţiunii prevăzute şi sancționate de art. 287 alin. (2), lit. b) CP al RM, în legătură cu amnistia prevăzută în Legea nr. 243/2021 privind amnistia în legătură cu a XXX-a aniversare de la proclamarea independenţei Republicii Moldova. A fost admisă în principiu acţiunea civilă lăsând această chestiune privind cuantumul ei instanţei de drept civil (...).

Prin decizia Colegiului judiciar al Curţii de Apel Comrat din 03 aprilie 2023 dosar nr. 1a- 317/2022, s-a decis:

Admiterea apelului declarat de procurorul în procuratura raionului Cimişlia, Sergiu Paşcaneanu;

Sa casat sentinţa Judecătoriei Cimişlia, sediul central din 09 noiembrie 2022, în cauza penală privind învinuirea inculpaţilor Ţurcanu Andrei şi Tataru Andrei în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu pronunţarea unei noi hotărâri prin care:

S-a recunoscut vinovat Ţurcanu Andrei în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal şi a-i stabili o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 750 uc (...);

În temeiul art. 1 şi 2 a Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova, pe Ţurcanu Andrei de absolvit de executarea pedepsei stabilite;

S-a recunoscut vinovat Tataru Andrei în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal şi a-i stabili o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 750 uc (...);

În temeiul art. 1 şi 2 a Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova, pe Tataru Andrei de absolvit de executarea pedepsei stabilite;

S-a admis în principiu cerinţele materiale ale lui Ciobanu Gheorghe şi Baidu Roman faţă de Ţurcanu Andrei şi Tătaru Andrei, lăsând rezolvarea chestiunii cu privire la cuantumul acestor cerinţe instanţei de judecată de drept civil. (...).

A menționat că în urma acţiunilor ilegale ale pârâţilor, Tataru Andrei şi Ţurcanu Andrei, reclamanţii au avut mai multe cheltuieli suportate, însă din cele ce pot fi realmente demonstrate sunt cheltuielile de asistenţă juridică suportate pentru reprezentarea acestora în cadrul procesului penal a câte 3 mii lei fiecare şi intentarea prezentei acţiuni în ordine civilă a câte 4 mii lei fiecare.

De asemenea, reclamanţii în cadrul procesului penal, au achitat şi costul biletelor de călătorie şi anume Baidu Roman a achitat suma de 179,98 euro, pentru prezenţa la ședinţa judiciară din 11.10.2021 (zbor la data de 07.10.2021), şi respectiv Ciobanu Gheorghe a suportat pentru zborul din 23.12.2021 suma de 256, 11 euro, citaţie la ședinţa 28.12.2021, sume pe care consideră că urmează a fi încasate din contul pârâţilor, inclusiv prin prisma art. 94 Cod de procedură civilă.

2. ***<u>Soluția instanței de fond:</u>***

Prin hotărârea judecătoriei Cimișlia sediul central din 16 august 2024, cererea de chemare în judecată s-a admis parțial.

S-a încasat din contul lui Tataru Andrei și Țurcanu Andrei, în mod solidar, în beneficiul lui Baidu Roman, prejudiciul moral cauza prin infracțiune în sumă de 30000 (treizeci mii) lei, cheltuielile suportate pentru procurarea biletului la avion și deplasarea la proces în sumă de 179 (o sută șaptezeci și nouă), 98 euro conform cursului BNM la momentul executării hotărârii și 7000 (șapte mii) lei pentru asistența juridică a avocatului atât în cadrul procesului penal cât și în cadrul procesului civil.

S-a încasat din contul lui Tataru Andrei și Țurcanu Andrei, în mod solidar, în beneficiul lui Ciobanu Gheorghe, prejudiciul moral cauza prin infracțiune în sumă de 30000 (treizeci mii) lei, cheltuielile suportate pentru procurarea biletului la avion și deplasarea la proces în sumă de 256 (două sute cinci zeci și șase),11 euro conform cursului BNM la momentul executării hotărârii și 7000 (șapte mii) lei pentru asistența juridică a avocatului atât în cadrul procesului penal cât și în cadrul procesului civil.

S-a încasat din contul lui Tataru Andrei în beneficiul statului taxa de stat de a cărei plată reclamanții sunt scutiți la înaintarea acțiunii prin efectul legii, în sumă de 250 (două sute cinci zeci) lei.

S-a încasat din contul lui Țurcanu Andrei în beneficiul statului taxa de stat de a cărei plată reclamanții sunt scutiți la înaintarea acțiunii prin efectul legii, în sumă de 250 (două sute cinci zeci) lei.

În rest pretențiile reclamanților au fost respinse ca neîntemeiate. (f.d.116, 135-142)

La data de 06 septembrie 2024, avocatul Casap Anatolie, în interesele lui Baidu Roman și Ciobanu Gheorghe a declarat cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii instanței de fond, în care a solicitat casarea hotărârii judecătoriei Cimișlia sediul central din 16.08.2024, cu pronunțarea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii. (f.d.122)

3. <u>Solicitarea apelantului:</u>

La data de 10 septembrie 2024, nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, avocatul Cojocaru Andrei în interesele lui Țurcanu Andrei a declarat apel împotriva hotărârii judecătoriei Cimișlia sediul central din 16.08.2024, în care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri privind încasarea din contul lui Tataru Andrei în beneficiul lui Baidu Roman 5 000 (cinci mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune; 7 000 (șapte mii lei, 00 bani), cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în cadrul procesului penal și civil, suma indicată în calitate de prejudiciul material - 179,98 (una sută șaptezeci și nouă euro, 98 cenți) EURO, de respins ca neîntemeiată, încasarea din contul lui Tataru Andrei în beneficiul lui Ciobanu Gh. 5 000 (cinci mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune; 7 000 (șapte mii lei, 00 bani), cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în cadrul procesului penal și civil, suma indicată în calitate de prejudiciul material - 256,11 (două sute cinci zeci și șase euro, 11 cenți) EURO, de respins ca neîntemeiată. (f.d.123-127)

În motivarea cererii de apel a menționat că instanța de Judecată a constatat că reclamanții Baidu Roman și Ciobanu Gheorghe, fiind reprezentați prin intermediul avocatului Casap Anatolie au prezentat probe veridice și suficiente care pot sta la baza emiterii a unei hotărâri pozitive pentru reclamanți. Cerere de chemare în judecată a fost bine argumentată și justificată.

Menționează că această concluzie a primii instanțe, expusă în hotărâre, este în contra circumstanțele cauzei.

Mai menționează că din actele pricinii rezultă cert, că partea reclamantă nu a prezentat careva probe și motive temeinice pentru a solicita de a fi încasate

mijloace financiare mari din contul pârâţilor. Din materialele cauzei penale și a acțiunii civile este cert stabilit că inițiatorii, buclucașii, huliganii, a conflictului sunt anume cet. Baidu Roman și cet. Ciobanu Gheorghe, care primii au inițiat conflictul de huliganism în localul petrecerilor „ O dată în viață ” amplasat în sat. Grădiște, r-l Cimișlia. Anume cet.Baidu Roman și cet. Ciobanu Gheorghe, fiind în stare de ebrietate alcoolică, cu muchii de țigară spărgeau baloanele, se agățau de doamne căsătorite aflate la petrecere. Pentru a le calma, de ai liniști, pârâţii Tataru Andrei și Țurcanu Andrei au fost nevoiți de a lua careva măsuri cu Baidu Roman și Ciobanu Gheorghe. Observațiile în cauză au trecut în altercație, încăierare, în urma cărui fapt părțile sau bătut.

Fiind inițiatorii conflictului, cei mai vinovați, Baidu Roman și Ciobanu Gheorghe, cu o obrăznicie deosebită, cu un cinism nemaipomenit, pun la cale un scenariu bine pregătit din timp cu scopul de a estorca bani, apelează la poliție, obținând primii statut de părți vătămate. Ca rezultat, peste o perioadă îndelungată de chinuri pentru ultimii, în sfârşit dumnealor obțin hotărârea Judecătorească cu despăgubire la compartimentul prejudiciului moral în sumă de 30 000 (trei zeci mii) lei.

Invocă că în cadrul examinării cauzei, reprezentantul pârâtului Tataru Andrei, avocatul Cojocaru An. acțiunea civilă a recunoscut-o parțial. A solicitat de a fi încasată din contul lui Tataru Andrei în beneficiul lui Baidu Roman: 5 000 (cinci mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune; 7 000 (șapte mii lei, 00 bani), cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în cadrul procesului penal și civil. Suma indicată în calitate de prejudiciul material - 179,98 (una sută șaptezeci și nouă euro, 98 cenți) EURO, de respins ca neîntemeiată. A solicitat de a fi încasată din contul lui Tataru Andrei în beneficiul lui Ciobanu Gheorghe: 5 000 (cinci mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune; 7 000 (șapte mii lei, 00 bani), cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în cadrul procesului penal și civil. Suma indicată în calitate de prejudiciul material - 256,11 (două sute cinci zeci și șase euro, 11 cenți) EURO, de respins ca neîntemeiată. Instanţa de Judecată nu a luat în considerație afirmațiile părții pârâte și a adoptat soluția mai sus descrisă.

La acest capitol, susține că concluzia instanței de fond potrivit căreia, în cadrul examinării cauzei s-au administrat probe într-u confirmarea celor invocate, reține ca fiind eronată, deoarece aceasta vine în contradicție cu circumstanțele mai sus- elucidate din materialele pricinii.

De altfel, Legea procesual civilă consacră principiul general după care orice hotărâre judecătorească trebuie să fie motivată și să reprezinte premisa pentru soluția din dispozitiv. Aceasta dispoziție este dictată atât în interesul unei bune administrări a justiției și încrederii ce trebuie să inspire justițiabililor, cât și pentru a se da instanțelor superioare posibilitatea de a controla Judecata primelor instanțe. Pentru conformarea acestui principiu, Judecătorii fondului sunt datori să arate motivele de fapt și de drept care au format convingerea lor, să enunțe cele constatate și dovezile care au determinat-o.

Drept urmare a respectării principiilor dreptului procesual civil, solicită instanța de apel de a determina toate componentele acțiunii civile și în special obiectul acțiunii civile și temeiurile acesteia. Obiectul acțiunii civile îl formează pretențiile reclamantului față de pârât, adresate instanței de judecată în scopul apărării propriilor drepturi și care reies din raportul material litigios.

Instanța trebuie să determine raportul material litigios dintre părți întru constatarea corectă a specificului obiectului acțiunii civile și temeiului acesteia. Subsecvent identificării raporturilor dintre părți, instanța de judecată urmează să stabilească obiectul probațiunii în cauza dedusă judecății, circumstanță care presupune în sine conturarea faptelor juridice prin care se justifică pretențiile și obiecțiile părților și fără de care este imposibilă soluționarea justă a litigiului.

Reieșind din cele enunțate și având în vedere faptul că, prima instanță nu a elucidat pe deplin toate circumstanțele cauzei, nu a apreciat obiectiv și sub toate aspectele probele administrate la dosar, adoptând o hotărâre care contravine prevederilor legale raportate la cerințele pârâtului, este necesar de a casa hotărârea primei instanțe și de a adoptat o nouă hotărâre, prin care de a admis parțial cererea de chemare în judecată.

La data de 12 septembrie 2024, avocatul Curtev Alexandr, în interesele lui Țurcanu Andrei a declarat cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii instanței de fond, în care a solicitat casarea hotărârii judecătoriei Cimișlia sediul central din 16.08.2024, cu pronunțarea unei noi decizii de respingere a pretențiilor înaintate ca fiind neîntemeiate. (f.d.128)

Copia hotărârii motivate a fost expediată în adresa participanților la proces la data de 26 noiembrie 2024. (f.d.143)

La data de 03 ianuarie 2025 în adresa Curții de Apel Sud, sediul Comrat a parvenit cauza spre examinare. (f.d.150)

Prin încheierea Completului de judecată al Curții de Apel Sud, sediul Comrat din 13 ianuarie 2025, nu s-a dat curs cererilor de apel declarate de avocatul Alexandr Curtev în interesele lui Andrei Țurcanu și reprezentantului reclamanților Baidu Roman și Ciobanu Gheorghe, avocatul Anatolie Casap împotriva hotărârii judecătoriei Cimișlia sediul central din 16 august 2024, adoptată pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de reprezentantului reclamanților Baidu Roman și Ciobanu Gheorghe, avocatul Casap Anatolie împotriva lui Tataru Andrei și Țurcanu Andrei privind încasarea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune, încasarea cheltuielilor de judecată, și s-a acordat apelanților termen de 10 zile din momentul primirii copiei prezentei încheieri avocatul Alexandr Curtev în interesele lui Andrei Țurcanu pentru achitarea taxei de timbru în sumă de 200 (două sute) lei, iar avocatul Anatolie Casap în interesele lui Baidu Roman și Ciobanu Gheorghe pentru depunerea cererii suplimentare de apel și achitarea taxei de timbru în sumă de 200 (două sute) lei. (f.d.154-155)

La data de 17 februarie 2025, avocatul Casap Anatolie, în interesele lui Baidu Roman și Ciobanu Gheorghe a declarat cerere de apel motivată împotriva hotărârii instanței de fond. (f.d.162-168)

În motivarea apelului a menționat că soluția primei instanțe nu este echitabilă în coraport cu valoarea prejudiciului acordat reclamanților, care au fost supuși agresiunii fizice și morale de către pârâții Tataru Andrei și Țurcanu Andrei, respectiv, cuantumul prejudiciului moral stabilit de prima instanță nu este proporțional și echitabil suferințelor suportate de reclamanți raportat prejudiciului cauzat de pârâți, și prin urmare soluția primei instanțe urmează a fi modificată prin reducerea cuantumului prejudiciului moral acordat, conform următoarelor raționamente de fapt și temeiuri de drept.

A menționat că la data de 04.11.2018, orele 02.00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, având scopul încălcării grosolane și îndelungate a ordinii publice, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, aflându-se în stradă, în preajma localului de agrement „O dată în viață” din satul Grădiște, urmare a unui conflict spontan cu reclamantul Ciobanu Gheorghe, pârâții au început să-l numească cu diferite cuvinte necenzurate, ca apoi au început să-l lovească peste diferite regiuni ale corpului, doborîndu-l la sol și continuând să-i aplice lovituri peste diferite regiuni ale corpului. Tot atunci a intervenit și reclamantul Baidu Roman, care a încercat să

stopeze acest conflict, însă, pârâții au început și pe acesta sa-l lovească, fiind lovit în regiunea nasului, apoi fiind doborât la sol, i-au aplicat multiple lovituri peste diferite regiuni ale corpului.

În consecință, reclamantul Ciobanu Gheorghe, s-a ales cu leziuni corporale sub formă de hemoragie sub conjuctivă a ochiului drept, echimoze și excoriații pe față, antebrațul și omoplatul stâng, care au fost calificate de medicul legist conform raportului de expertiză judiciară anexat la materialele cauzei drept vătămări corporale ușoară. De asemenea, reclamantul Baidu Roman, s-a ales cu leziuni corporale sub formă de fractură a oaselor nasului cu deplasarea neînsemnată a fragmentelor, echimoze și excoriații pe față, piept dreapta, care au fost calificate conform raportului de expertiză judiciară anexat la materialele cauzei drept vătămare corporală ușoară.

La data de 04 ianuarie 2019, de către organul de urmărire penală a Inspectoratului de Poliție Cimișlia, pe faptele sus menționate a fost pornită o cauză penală pe semnele componenței de infracțiune prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b) din Codul Penal al RM.

Pe parcursul examinării cauzei penale, atât la etapa urmării penale cât și în instanța de judecată, Tataru Andrei și Țurcanu Andrei vina în cele săvârşite nu au recunoscut-o, însă prin sentința din 09 noiembrie 2022 dosar nr. 1- 28/20 a Judecătoriei Cimișlia (s. Central), a fost încetat procesul penal pe dosarul penal în acuzarea lui Țurcanu Andrei și Tataru Andrei în comiterea infracțiunii prevăzute și sancționate de art. 287 alin. (2), lit. b) CP al RM, în legătură cu amnistia prevăzută în Legea nr. 243/2021 privind amnistia în legătură cu a XXX-a aniversare de la proclamarea independenței Republicii Moldova. A fost admisă în principiu acțiunea civilă lăsând această chestiune privind cuantumul ei instanței de drept civil (...).

Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 03 aprilie 2023 dosar nr. la- 317/2022, s-a decis: Admiterea apelului declarat de procurorul în procuratura raionului Cimișlia, Sergiu Pașcaneanu; Sa casat sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul central din 09 noiembrie 2022, în cauza penală privind învinuirea inculpaților Țurcanu Andrei și Tataru Andrei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care: Se recunoaște vinovat Țurcanu Andrei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal și a-i stabili o pedeapsă sub formă de amenda în mărime de 750 uc (...); în temeiul art. 1 și 2 a Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind

amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, pe Țurcanu Andrei de absolvit de executarea pedepsei stabilite; Sa recunoscut vinovat Tataru Andrei în comiterea infracțiunii prevăzute de ari. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal și a-i stabili o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 750 uc (,..); în temeiul art. 1 și 2 a Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, pe Tataru Andrei de absolvit de executarea pedepsei stabilite; Sa admis în principiu cerințele materiale ale lui Ciobanu Gheorghe și Baidu Roman față de Țurcanu Andrei și Tătara Andrei, lăsând rezolvarea chestiunii cu privire la cuantumul acestor cerințe instanței de judecată de drept civil. (...).

Susține că în urma acțiunilor ilegale ale pârâţilor, Tataru Andrei și Țurcanu Andrei, reclamanții au avut mai multe cheltuieli suportate, însă din cele ce pot fi realmente demonstrate sunt cheltuielile de asistență juridică suportate pentru reprezentarea acestora în cadrul procesului penal a câte 3 mii lei fiecare și intentarea prezentei acțiuni în ordine civilă a câte 4 mii lei fiecare.

De asemenea, reclamanții în cadrul procesului penal, au achitat și costul biletelor de călătorie și anume Baidu Roman a achitat suma de 179,98 euro, pentru prezența la ședința judiciară din 11.10.2021 (zbor la data de 07.10.2021), și respectiv Ciobanu Gheorghe a suportat pentru zborul din 23.12.2021 suma de 256, 11 euro, citație la ședința 28.12.2021, sume pe care le-a calificat drept prejudiciu material.

Menționează că instanța de fond, a admis cerințele reclamanților, însă în partea prejudiciului moral, aceasta la stabilit la suma de 30.000 MDL, din valoarea integrală solicitată 100.000 MDL, respectiv în opinia apelantului soluția primei instanțe cu referire la această cerință nu este echitabilă și urmează a fi modificată, din următoarele considerente.

Conform art.776 Cod civil (modernizat) obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

În art. 1998 alin.(1) Cod civil este statuat că, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune s-au omisiune.

Prin cererea de chemare în judecată, Baidu Roman și Ciobanu Gheorghe solicită încasarea prejudiciului moral de la Tataru Andrei și Țurcanu Andrei, ca

urmare a suferințelor morale suportate în urma infracțiunii comise de către pârâţi în raport cu reclamanții și anume a câte 100000 lei de la ambii inculpați pentru fiecare reclamant, or, potrivit raportului de expertiză judiciară nr.201914D0007 din 17.01.2019 emis de către Expertul Judiciar, medic-legist Pascari Andrei, la cet.Baidu Roman s-au constatat leziuni corporale sub formă de fractură a oaselor cu deplasarea neînsemnată a fragmentelor, echimoze și excoriații pe față, piept dreapta, care au fost cauzate prin acțiunea traumatică a unor corpuri dur - contondente posibil în timpul și circumstanțele indicate în ordonanță, duc la dereglarea sănătății pe timp scurt și conform acestui criteriu se califică ca vătămare corporală ușoară, (f.d.26-28).

Potrivit raportului de expertiză judiciară nr.201914D0035 din 20.03.2019 emis de către Expertul Judiciar, medic-legist Pascari Andrei, la cet.Ciobanu Gheorghe s-au constatat leziuni corporale sub formă de hemoragie sub conjunctiva ochiului drept, echimoze și excoriaţii pe față, antebrațul și omoplatul stâng care au fost cauzate prin acțiunea traumatică a unor corpuri dur - contondente posibil în timpul și circumstanțele indicate în ordonanță, duc la dereglarea sănătății pe timp scurt și conform acestui criteriu se califică ca vătămare corporală ușoară, (f.d.32-34).

Invocă că în cadrul procesului penal, reclamanții au înaintat față de pârâţi acțiune civilă (f.d.70-72), care a fost admisă în principiu, însă asupra cuantumului acesteia urmează să se expună instanța în ordine civilă.

Menționează că în adresa pârâţilor a fost expediată și cererea prealabilă, pârâţii au fost somați despre soluționarea pe cale extrajudiciară a litigiului (f.d.63), însă, deși pârâţii au recepționat cererea prealabilă (f.d.65), aceasta a fost lăsată fără soluționare motiv din care reclamanții s-au adresat cu prezenta cerere de chemare în judecată.

În conformitate cu prevederile art.2036 alin.(1) Cod civil în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri.

Potrivit art. 2037 Cod civil mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului

prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate.

La caz, menționează că prin acțiunile ilegale ale pârâţilor, reclamanților le-au fost cauzat leziuni corporale, stare de stres, neliniște, frustrare, care nu pot fi compensate doar prin simpla constatare a acestora și care reclamanții/apelanții o estimează la suma de 100 000 lei pentru fiecare reclamant, ca fiind o compensare morală echitabilă, menită să aducă satisfacție reclamanților și nu ar fi o povară pentru pârâţi, or consecințele vătămării corporale se manifestă și la etapa actuală, reclamanții având probleme de sănătate, în urma acestei bătăi care a fost cu gravitate sporită dat fiind faptul că aceasta a fost în grup.

În acest sens, cele mai frecvent menționate modalități de exprimare a prejudiciului moral, după cum rezultă din jurisprudența CEDO , sunt: durerea, suferința și rănirile fizice și psihice; sentimentul de anxietate, stres și neliniște; sentimentul de neputință; sentimentul de frustrare, nedreptate și umilință; starea de frică și incertitudine de lungă durată; perturbarea vieții.

Indică că în prezentul caz, reclamanții au invocat faptul că, în rezultatul provocării leziunilor corporale cauzate acestora, le-au fost cauzate suferințe morale enorme, iar pârâţii au manifestat dezinteres față de urmările acțiunilor sale culpabile, care s-au manifestat prin dureri fizice, stres și frustrare ținând cont de împrejurările în care a fost comisă fapta infracțională, precum și prin consecințele afective, reclamanții suferind psihologic în urma leziunilor cauzate, până la moment pârâţii nu și-a cerut scuze și nici nu au încercat să soluționeze amiabil litigiul.

Or, nu pot fi puse la îndoială faptul că prin infracțiunea comise de către pârâţi, reclamanții au avut de suferit moral, deoarece acțiunile manifestate de către pârâți în adresa reclamanților au fost aduse inclusiv în public. În urma acțiunilor pârâţilor, reclamanții au fost nevoiți să se adreseze organelor de drept inclusiv cu prezenta cerere de chemare în judecată fapt ce repetat confirmă că reclamanții au avut de suferit moral.

Deci, în condițiile indubitabile în care pârâţii, în raport cu reclamanții, au comis infracțiunea prevăzută la art.287 alin. (2) lit.b) Cod penal, huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, săvârşită de două sau mai multe persoane, se atestă cu certitudine că reclamanții au suferit un prejudiciu moral

materializat într-o suferință psihică, care depășește măsura a ceea ce este normal suportabil de către reclamanți, prejudiciu moral pe care pârâţii urmează să-1 repare în temeiul art. 1998 din Codul civil și anume la suma de 100.000 MDL, ca fiind una echitabilă.

De asemenea, având în vedere necesitatea formulării prezentei cereri în cadrul instanței de apel, solicită a fi încasate cheltuielile de judecată în ordine de apel, a câte 5000 MDL, pentru fiecare apelant, conform art.98 Cod de procedură civilă.

Prin încheierea Completului de judecată al Curții de Apel Sud, sediul Comrat din 20 februarie 2025, cererea de apel înaintată de către avocatul Alexandr Curtev în interesele lui Andrei Țurcanu împotriva hotărârii judecătoriei Cimișlia sediul central din 16 august 2024, adoptată pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de reprezentantul reclamanților Baidu Roman și Ciobanu Gheorghe, avocatul Casap Anatolie către Tataru Andrei și Țurcanu Andrei privind încasarea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune, încasarea cheltuielilor de judecată, s-a restituit apelantului în legătură cu neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel, dispuse prin încheierea din 13 ianuarie 2025, prin care nu s-a dat curs cererii de apel pentru prezentarea apelului motivat. (f.d.172-174)

Prin încheierea Completului de judecată al Curții de Apel Sud, sediul Comrat din 20 februarie 2025, s-a acceptat spre examinare cererile de apel declarate de avocatul Casap Anatolie în interesele lui Baidu Roman și Ciobanu Gheorghe și avocatul Cojocaru Andrei în interesele lui Țurcanu Andrei, împotriva hotărârii judecătoriei Cimișlia sediul central din 16 august 2024.

S-a dispus intentarea procedurii de apel pe cauza la cererea de chemare în judecată înaintată de către reprezentantul reclamanților Baidu Roman și Ciobanu Gheorghe, avocatul Casap Anatolie către Tataru Andrei și Țurcanu Andrei privind încasarea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune, încasarea cheltuielilor de judecată.

În vederea pregătirii cauzei au fost efectuate următoarele acte procedurale:

- s-a expediat participanților la proces copia de pe cererea de apel, stabilindu-le termenul de 10 zile de la data comunicării încheierii prezente pentru prezentarea referinței,

- s-a informat părțile privind faptul că în conformitate cu prevederile art. 362^1 alin. (1) al Cod de procedură civilă al RM ei sunt în drept după expirarea

termenului de apel să depună apelul incident nu mai târziu de data depunerii referinței la cererea de apel. (f.d.175-176)

Prin încheierea Completului de judecată al Curții de Apel Sud, sediul Comrat din 19 martie 2025, s-a stabilit ședința de judecată pentru examinarea cererilor de apel declarate. (f.d.179-180)

4. <u>Termenul de declarare a apelului:</u>

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel*.

Astfel, Completul de judecată constată că, potrivit materialelor cauzei, la data de 16 august 2024, Judecătoria Cimișlia, sediul central a pronunțat dispozitivul hotărârii (f.d.116), dispozitivul hotărârii fiind înmânat avocaților Casap Anatolie și Cojocaru Andrei la data emiterii, (f.d.117-119), astfel, instanţa de apel conchide că apelul declarat la data de 06 septembrie 2024, de către avocatul Casap Anatolie și apelul declarat la data de 10 septembrie 2024 de către avocatul Cojocaru Andrei, ca fiind depuse în termenul legal. (f.d.122, 123-127)

5. <u>Poziția părților în instanța de apel:</u>

În şedinţa de judecată a instanței de apel, avocatul Cojocaru Andrei în interesele lui Tataru Andrei a susținut pe deplin apelul declarat pe motivele de fapt și de drept invocate în apel, solicitând atragerea atenției asupra tuturor materialelor cauzei civile, invocând că conflictul a început din cauza comportamentului reclamanților, recunoscând parțial prejudiciul, însă suma prejudiciului moral în mărime de 30000 lei este prea mare.

A invocat că Tataru Andrei este de acord să achite toate cheltuielile materiale însă nu este de acord cu suma prejudiciului moral.

În şedinţa de judecată a instanței de apel, avocatul Curtev Alexandr în interesele lui Țurcanu Andrei de asemenea a invocat că conflictul a început din cauza acțiunilor ilegale a apelanților, respectiv din partea acestora nu au fost prezentate probe care să demonstreze că într-adevăr a suferit suferințe psihice care le estimează la suma de 100 000 lei după cum se solicită. Referitor la achitarea costurilor biletelor prezentate, a invocat că nu se știe cu ce scop au fost călătoriile date și dacă s-au deplasat pentru procesul dat.

Consideră că urmează a fi micșorate pretențiile înaintate, iar cheltuielile pentru avocat sunt de acord să le achite, totodată prejudiciul moral să fie micșorat la suma de 5000 lei.

În şedinţa de judecată a instanței de apel, avocatul Casap Anatolie în interesele lui Baidu Roman și Ciobanu Gheorghe, Baidu Roman, Ciobanu Gheorghe, Tataru Andrei și Țurcanu Andrei fiind citați despre data, ora și locul examinării cauzei, nu s-au prezentat, însă avocatul Casap Anatolie prin cerere expediată în adresa Curții de Apel Sud sediul Comrat a solicitat examinarea cauzei în absența sa. (f.d.207)

Reieșind din prevederile art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă, care prevede că, *neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului*, Completul de judecată a decis examinarea cauzei în lipsa participanților care nu s-au prezentat la proces.

6. <u>Aprecierea instanței:</u>

Audiind părțile prezente în proces, analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma materialelor din dosar, Completul de judecată concluzionează că apelul declarat de către avocatul Casap Anatolie în interesele lui Baidu Roman și Ciobanu Gheorghe este nefondat, urmând a fi respins, iar, apelul declarat de către avocatul Cojocaru Andrei în interesele lui Țurcanu Andrei este întemeiat, urmând a fi admis, cu casarea parțială a hotărârii instanței de fond din 16 august 2024 în partea încasării în mod solidar a prejudiciului moral și emiterea unei noi hotărâri în această parte, din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. c) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărârea primei instanţe, emiţând o nouă hotărâre*.

Potrivit prevederilor art. 386 alin. (1) lit. c), d) *Cod de procedură civilă*, *hotărârea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre, sânt în contradicţie cu circumstanţele cauzei* și dacă *normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat*.

În conformitate cu prevederile art.25 alin.(1) Cod de procedură civilă, *instanţa trebuie să cerceteze direct şi nemijlocit probele, să asculte explicaţiile părţilor şi intervenienţilor, depoziţiile martorilor, concluziile expertului, consultaţiile şi explicaţiile specialistului, să ia cunoştinţă de înscrisuri, să cerceteze probele materiale, să audieze înregistrările audio şi să vizioneze*

înregistrările video, să emită hotărârea numai în temeiul circumstanţelor constatate şi al probelor cercetate şi verificate în şedinţă de judecată.

Potrivit prevederilor art. 117 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, *probe în cauze civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. În calitate de probe în cauze civile se admit elementele de fapt constatate din explicaţiile părţilor şi ale altor persoane interesate în soluţionarea cauzei, din depoziţiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experţilor*.

Conform art.118 alin.(1) și (3) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate*.

Conform prevederilor art.130 alin.(1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege*.

În temeiul art.240 alin.(1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii*.

Conform art. 373 alin. (1), (2) și (3) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul*

în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă.

Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres, obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conţinutul celor relatate, Completul reţine că sarcina instanţei de apel derivă reieşind din dispoziţiile art. 373 Codul de procedură civilă, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.

Conform practicii CtEDO instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze doar la însuşirea motivelor și concluziilor date de instanţa inferioară. (cauza *Hirro Balani vs. Spaniei*, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; cauza *Georgiadis vs. Greciei* nr.21522/93 din 29.05.1997, §43).

În corespundere cu art. 6 § 1 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale şi jurisprudenţa CtEDO, instanţele de judecată sunt obligate să motiveze hotărârile sale, care vor trebui să conțină circumstanţele cauzei constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile referitor la admiterea sau respingerea acţiunii, alte chestiuni ce au fost soluționate în cadrul judecării pricinii, legea materială şi/sau procedurală aplicată în cadrul judecării pricinii, argumentele instanţei în caz de respingere a unor probe prezentate de participanţi etc.

Din materialele cauzei se atestă faptul că, la data de 19.12.2023, avocatul Casap Anatolie în interesele reclamanților Baidu Roman și Ciobanu Gheorghe s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată privind încasarea din contul lui Tataru Andrei și Țurcanu Andrei în beneficiul lui Baidu Roman prejudiciul moral în sumă de 100000 lei, suma de 7000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică suportată în cadrul procesului penal și civil și suma de 179,98 euro prejudiciu material. Încasarea din contul lui Tataru Andrei și Țurcanu Andrei în beneficiul lui Ciobanu Gheorghe prejudiciul moral în sumă de 100000 lei, suma de 7000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică suportată în

cadrul procesului penal și civil și suma de 256,11 euro prejudiciu material. (f.d.3-6)

Prin hotărârea judecătoriei Cimișlia sediul central din 16 august 2024, cererea de chemare în judecată s-a admis parțial.

S-a încasat din contul lui Tataru Andrei și Țurcanu Andrei, în mod solidar, în beneficiul lui Baidu Roman, prejudiciul moral cauza prin infracțiune în sumă de 30000 (treizeci mii) lei, cheltuielile suportate pentru procurarea biletului la avion și deplasarea la proces în sumă de 179 (o sută șaptezeci și nouă), 98 euro conform cursului BNM la momentul executării hotărârii și 7000 (șapte mii) lei pentru asistența juridică a avocatului atât în cadrul procesului penal cât și în cadrul procesului civil.

S-a încasat din contul lui Tataru Andrei și Țurcanu Andrei, în mod solidar, în beneficiul lui Ciobanu Gheorghe, prejudiciul moral cauza prin infracțiune în sumă de 30000 (treizeci mii) lei, cheltuielile suportate pentru procurarea biletului la avion și deplasarea la proces în sumă de 256 (două sute cinci zeci și șase),11 euro conform cursului BNM la momentul executării hotărârii și 7000 (șapte mii) lei pentru asistența juridică a avocatului atât în cadrul procesului penal cât și în cadrul procesului civil.

S-a încasat din contul lui Tataru Andrei în beneficiul statului taxa de stat de a cărei plată reclamanții sunt scutiți la înaintarea acțiunii prin efectul legii, în sumă de 250 (două sute cinci zeci) lei.

S-a încasat din contul lui Țurcanu Andrei în beneficiul statului taxa de stat de a cărei plată reclamanții sunt scutiți la înaintarea acțiunii prin efectul legii, în sumă de 250 (două sute cinci zeci) lei.

În rest pretențiile reclamanților au fost respinse ca neîntemeiate. (f.d.116, 135-142)

La data de 06 septembrie 2024, avocatul Casap Anatolie, în interesele lui Baidu Roman și Ciobanu Gheorghe a declarat cerere de apel împotriva hotărârii instanței de fond, în care a solicitat casarea hotărârii judecătoriei Cimișlia sediul central din 16.08.2024, cu pronunțarea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii. (f.d.122)

La data de 10 septembrie 2024, nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, avocatul Cojocaru Andrei în interesele lui Țurcanu Andrei a declarat apel împotriva hotărârii judecătoriei Cimișlia sediul central din 16.08.2024, în care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei

noi hotărâri privind încasarea din contul lui Tataru Andrei în beneficiul lui Baidu Roman 5 000 (cinci mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune; 7 000 (șapte mii lei, 00 bani), cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în cadrul procesului penal și civil, suma indicată în calitate de prejudiciul material - 179,98 (una sută șaptezeci și nouă euro, 98 cenți) EURO, de respins ca neîntemeiată, încasarea din contul lui Tataru Andrei în beneficiul lui Ciobanu Gh. 5 000 (cinci mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune; 7 000 (șapte mii lei, 00 bani), cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în cadrul procesului penal și civil, suma indicată în calitate de prejudiciul material - 256,11 (două sute cinci zeci și șase euro, 11 cenți) EURO, de respins ca neîntemeiată. (f.d.123-127)

Conform materialelor cauzei, se constată că Țurcanu Andrei și Tataru Andrei la data de 04.11.2018, orele 02.00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acţiunilor sale, având scopul încălcării grosolane şi îndelungate a ordinii publice, însoţite de aplicarea violenţei asupra persoanelor, aflându-se în stradă, în preajma localului de agrement „O dată în viaţă” din satul Gradişte, au participat la o petrecere, iar urmare a unui conflict spontan cu reclamantul Ciobanu Gheorghe, a început să-l numească cu diferite cuvinte necenzurate, ca apoi au început să-l lovească peste diferite regiuni ale corpului, doborându-l la sol şi continuând să-i aplice lovituri peste diferite regiuni ale corpului. (f.d.13-22)

Tot atunci a intervenit şi reclamantul Baidu Roman, care a încercat să stopeze acest conflict, însă, pârâţii au început şi pe acesta să-l lovească, fiind lovit în regiunea nasului, apoi fiind doborât la sol, i-au aplicat multiple lovituri peste diferite regiuni ale corpului.

În consecinţă, reclamantul Ciobanu Gheorghe, s-a ales cu leziuni corporale sub formă de hemoragie sub conjuctivă a ochiului drept, echimoze şi excoriaţii pe faţă, antebraţul şi omoplatul stâng, care au fost calificate de medicul legist conform raportului de expertiză judiciară anexat la materialele cauzei drept vătămări corporale uşoară.

De asemenea, reclamantul Baidu Roman, s-a ales cu leziuni corporale sub formă de fractură a oaselor nasului cu deplasarea neînsemnată a fragmentelor, echimoze şi excoriaţii pe faţă, piept dreapta, care au fost calificate conform raportului de expertiză judiciară anexat la materialele cauzei drept vătămare corporală uşoară.

La data de 04 ianuarie 2019, de către organul de urmărire penală a Inspectoratului de Poliţie Cimişlia, pe faptele sus menţionate a fost pornită o cauză penală pe semnele componenţei de infracţiune prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b) din Codul Penal al RM.

Prin sentinţa din 09 noiembrie 2022 dosar nr. 1-28/20 emisă de Judecătoria Cimişlia (sediul Central), a fost încetat procesul penal pe dosarul penal în acuzarea lui Ţurcanu Andrei şi Tataru Andrei în comiterea infracţiunii prevăzute şi sancționate de art. 287 alin. (2), lit. b) CP al RM, în legătură cu amnistia prevăzută în Legea nr. 243/2021 privind amnistia în legătură cu a XXX-a aniversare de la proclamarea independenţei Republicii Moldova. A fost admisă în principiu acţiunea civilă lăsând această chestiune privind cuantumul ei instanţei de drept civil (...). (f.d.35-39)

Prin decizia Colegiului judiciar al Curţii de Apel Comrat din 03 aprilie 2023 dosar nr. 1a- 317/2022, s-a decis:

Admiterea apelului declarat de procurorul în procuratura raionului Cimişlia, Sergiu Paşcaneanu;

Sa casat sentinţa Judecătoriei Cimişlia sediul central din 09 noiembrie 2022, în cauza penală privind învinuirea inculpaţilor Ţurcanu Andrei şi Tataru Andrei în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu pronunţarea unei noi hotărâri prin care:

Se recunoaşte vinovat Ţurcanu Andrei în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal şi a-i stabili o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 750 uc (...);

În temeiul art. 1 şi 2 a Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova, pe Ţurcanu Andrei de absolvit de executarea pedepsei stabilite;

Sa recunoscut vinovat Tataru Andrei în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal şi a-i stabili o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 750 uc (...);

În temeiul art. 1 şi 2 a Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova, pe Tataru Andrei de absolvit de executarea pedepsei stabilite;

Sa admis în principiu cerinţele materiale ale lui Ciobanu Gheorghe şi Baidu Roman faţă de Ţurcanu Andrei şi Tătaru Andrei, lăsând rezolvarea chestiunii cu

privire la cuantumul acestor cerinţe instanţei de judecată de drept civil. (...). (f.d.40-62)

Completul de judecată menționează că avocatul Cojocaru Andrei în interesele lui Tataru Andrei și-a exprimat dezacordul față de hotărârea instanței de fond sub aspectul cuantumului prejudiciului moral stabilit, argumentând că suma admisă pentru încasare este disproporționată și excesivă în raport cu circumstanțele cauzei. De asemenea, apărarea invocă netemeinicia obligării la plata acestei sume în mod solidar, susținând că solicitarea părții civile nu întrunește condițiile legale pentru aplicarea solidarității în acest caz specific.

În acest sens, Completul ține să menționeze că potrivit prevederilor 1998 alin.(1) Cod civil, *cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune*.

Conform art.2036 alin.(1) Cod civil, *în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri*.

În conformitate cu prevederile art.2037 alin.(1)-(3) Cod civil, *mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate. Caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanţa de judecată, luând în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităţilor de viaţă familială şi socială, precum şi statutul social al persoanei vătămate. La determinarea despăgubirii, instanţa de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obişnuit în împrejurări similare şi, pe de altă parte, ia în cont particularităţile cazului*.

Potrivit art.796 Cod civil, *dacă doi sau mai mulţi debitori datorează o prestaţie în aşa fel încât fiecare este dator să efectueze întreaga prestaţie, iar creditorul poate pretinde fiecăruia din debitori executarea, atunci debitorii sânt legaţi solidar*.

Conform prevederilor art.797 alin.(1) Cod civil, *o obligaţie solidară nu se prezumă, ci se naşte prin act juridic sau prin lege*.

Subsecvent, instanța de apel învederează faptul că încasarea prejudiciului moral în mod solidar de la Tataru Andrei și Țurcanu Andrei, în beneficiul lui Baidu Roman, nu este aplicabilă în speța de față. Deși solidaritatea poate fi instituită prin act juridic sau prin lege, Completul de judecată concluzionează că dreptul de a solicita repararea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune are un caracter strict personal și individualizat. Prin urmare, răspunderea trebuie stabilită pentru fiecare subiect în parte, nefiind întrunite condițiile legale pentru obligarea acestora la plată în mod solidar.

În ce privește solicitarea avocatului Cojocaru Andrei în interesele apelanților privind respingerea sumei indicată în calitate de prejudiciul material - 179,98 (una sută șaptezeci și nouă euro, 98 cenți) EURO și respingerea sumei indicată în calitate de prejudiciul material - 256,11 (două sute cinci zeci și șase euro, 11 cenți) EURO, Completul de judecată o consideră neîntemeiată.

Or, instanța de apel subscrie în totalitate soluției primei instanțe cu privire la admiterea pretențiilor reclamanților privind cheltuielile de deplasare. Având în vedere necesitatea prezenței acestora la ședințele de judecată, instanța reține ca fiind pe deplin justificate sumele de 179,98 euro în beneficiul lui Baidu Roman și 256,11 euro în beneficiul lui Ciobanu Gheorghe. Aceste sume reprezintă contravaloarea biletelor de avion achiziționate strict în scopul participării la proces, fiind probate prin documentele justificative depuse la dosar

Luând în considerație cele menționate, Completul de judecată va admite apelul declarat de avocatul Cojocaru Andrei în interesele lui Țurcanu Andrei, cu casarea parțială a hotărârii judecătoriei Cimișlia sediul central din 16 august 2024, în partea încasării în mod solidar prejudiciul moral, cu emiterea unei noi hotărâri în această parte.

Referitor la apelul declarat de către avocatul Casap Anatolie în interesele lui Baidu Roman și Ciobanu Gheorghe, Completul de judecată menționează următoarele.

Potrivit prevederilor art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe*.

Analizând cererea de apel formulată de către avocatul Casap Anatolie, în interesele lui Baidu Roman și Ciobanu Gheorghe, instanța de apel reține nemulțumirea apărării față de hotărârea primei instanțe sub aspectul cuantumului prejudiciului moral acordat. Apelantul consideră că hotărârea este parțial

neîntemeiată, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi decizii prin care acțiunea să fie admisă integral. În esență, se urmărește obligarea pârâților Tataru Andrei și Țurcanu Andrei la plata unei sume de câte 100.000 lei pentru fiecare reclamant, sumă considerată proporțională cu gravitatea vătămărilor suferite.

În acest sens, Completul ține să menționeze că unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echităţii şi raportul direct de cauzalitate între o faptă cu caracter ilicit şi un prejudiciu cauzat altei persoane. De altfel, satisfacţia echitabilă pentru prejudiciul moral suferit urmează să aibă efect compensatoriu, şi nu trebuie să constituie venituri nejustificate pentru victimele daunelor.

Analizând argumentele reclamanților privind existenţa prejudiciului moral prima instanţă just le-a considerat a fi întemeiate, însă cuantumul prejudiciului solicitat a fost apreciat de către instanţă ca fiind unul exagerat, reieşind din criteriul echităţii, care presupune că despăgubirea pentru prejudiciul moral trebuie să fie justă, raţională şi echitabilă, adică trebuie stabilită în aşa mod încât să asigure efectiv o compensare suficientă şi nicidecum exagerată a prejudiciului cauzat, fiind menţinut echilibru între daunele efectiv cauzate şi suma acordată.

Ca urmare, în funcţie de cele constatate şi reieşind din specificul acţiunii, Completul de judecată conchide că suma de 15 000 lei de la fiecare poate fi considerată drept o compensaţie echitabilă şi suficientă pentru prejudiciul suferit, având în vedere principiile compensării echitabile şi rezonabile a prejudiciului moral, suferinţele morale, starea de stres şi frustrare cauzate reclamanților.

În aceeași ordine de idei, reieșind din circumstanțele cauzei, instanța de apel reiterează că, întinderea suferințelor cauzate în urma incidentului produs, nu este una excesivă după cum pretinde apelantul, deoarece, pe de o parte, caracterul vătămărilor păgubiților sunt vădit neînsemnate și ușoare, iar pe de altă parte, intimații Tataru Andrei și Țurcanu Andrei au fost deja pedepsiți pentru fapta comisă, prin sancționarea cu amendă, și prin urmare absolviți de la executarea pedepsei stabilite în temeiul art.1 și 2 a Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței a Republicii Moldova, or, scopul legii de a pedepsi și preveni a fost atins, fapt care de asemenea reprezintă o anumită satisfacție echitabilă pentru apelant.

Suplimentar, instanța de apel menționează că potrivit Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul

echității, care exprimă că indemnizația trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire și se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit. Cuantumul despăgubirilor trebuie astfel stabilit, încât acestea să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor și nici venituri nejustificative pentru victimele daunelor.

Prin urmare, ținând cont și de faptul că scopul reparării prejudiciului moral nu este unul punitiv, reparația urmând să fie echitabilă dar nu excesivă, instanța de apel consideră declarative argumentele apelantului cu privire la caracterul diminuant al cuantumului prejudiciului moral, deoarece suma de 15000 lei de la fiecare, care urmează a fi încasată, cu titlu de recompensă pentru prejudiciul moral cauzat, Completul de judecată o considerată echitabilă și suficientă pentru remedierea daunelor morale suferite de apelanți, în urma infracțiunii comise de către Tataru Andrei și Țurcanu Andrei.

Mai mult ca atât, Completul de judecată menționează că, încasarea unei sume mai mari, ar constitui o modalitate de îmbogățire fără justă cauză, or, potrivit practicii Curții europene în Hotărârea din 13 iulie 1995, cauza Tolstoy Miloslovsky vs. Regatul Unit, despăgubirile morale trebuie să prezinte un raport rezonabil de proporționalitate cu atingerea adusă reputației, având în vedere, totodată, gradul de lezare a valorilor sociale ocrotite, intensitatea și gravitatea atingerii adusă acestora.

În ce privește solicitarea avocatului Casap Anatolie privind încasarea cheltuielilor de judecată în ordine de apel, a câte 5000 MDL, pentru fiecare apelant, conform art.98 Cod de procedură civilă, Completul de judecată menționează următoarele.

Astfel, conform prevederilor art.82 din Codul de procedură civilă, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.*

Potrivit prevederilor art.90 lit.i) Cod de procedură civilă, *din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de asistenţă juridică*.

Totodată, potrivit prevederilor art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.*

Subsecvent, având în vedere soluția de respingere a apelului declarat de către

avocatul Casap Anatolie în numele reclamanților Baidu Roman și Ciobanu Gheorghe, instanța reține că și cererea accesorie privind recuperarea cheltuielilor de judecată este neîntemeiată. Având în vedere principiul disponibilității și culpa procesuală a apelanților, cheltuielile solicitate de către aceștia urmează a fi respinse, împărtășind aceeași soartă juridică cu acțiunea principală.

Din considerentele menţionate și având în vedere faptul, că concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre, sânt în contradicţie cu circumstanţele pricinii, Completul de judecată ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat de către avocatul Casap Anatolie în interesele lui Baidu Roman și Ciobanu Gheorghe și a admite apelul declarat de către avocatul Cojocaru Andrei în interesele lui Țurcanu Andrei, cu casarea parțială a hotărârii instanței de fond din 16 august 2024 în partea încasării în mod solidar a prejudiciului moral și emiterea unei noi hotărâri în această parte, prin care va încasa de la Tataru Andrei, în beneficiul lui Baidu Roman, prejudiciul moral cauzat prin infracțiune, în sumă de 15 000 (cincisprezece mii) lei, de la Țurcanu Andrei, în beneficiul lui Baidu Roman, prejudiciul moral cauzat prin infracțiune, în sumă de 15 000 (cincisprezece mii) lei, de la Tataru Andrei, în beneficiul lui Ciobanu Gheorghe, prejudiciul moral cauzat prin infracțiune, în sumă de 15 000 (cincisprezece mii) lei și de la Țurcanu Andrei, în beneficiul lui Ciobanu Gheorghe, prejudiciul moral cauzat prin infracțiune, în sumă de 15 000 (cincisprezece mii) lei.

În rest hotărârea instanței de fond urmează a fi menținută.

În conformitate cu prevederile art.385 lit.a) și c), 389-390 din Codul de procedură civilă, *Completul de judecată*

D E C I D E :

Se respinge apelul declarat de Casap Anatolie în interesele lui Baidu Roman și Ciobanu Gheorghe.

Se admite apelul declarat de avocatul Cojocaru Andrei în interesele lui Țurcanu Andrei.

Se casează parțial hotărârea judecătoriei Cimișlia sediul central din 16 august 2024, adoptată pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de reprezentantul reclamanților Baidu Roman și Ciobanu Gheorghe, avocatul Casap Anatolie către Tataru Andrei și Țurcanu Andrei privind încasarea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune, încasarea cheltuielilor de judecată, în

partea încasării în mod solidar prejudiciul moral, cu emiterea unei noi hotărâri în această parte, prin care:

Se încasează de la Tataru Andrei, în beneficiul lui Baidu Roman, prejudiciul moral cauzat prin infracțiune, în sumă de 15 000 (cincisprezece mii) lei.

Se încasează de la Țurcanu Andrei, în beneficiul lui Baidu Roman, prejudiciul moral cauzat prin infracțiune, în sumă de 15 000 (cincisprezece mii) lei.

Se încasează de la Tataru Andrei, în beneficiul lui Ciobanu Gheorghe, prejudiciul moral cauzat prin infracțiune, în sumă de 15 000 (cincisprezece mii) lei.

Se încasează de la Țurcanu Andrei, în beneficiul lui Ciobanu Gheorghe, prejudiciul moral cauzat prin infracțiune, în sumă de 15 000 (cincisprezece mii) lei.

În rest, hotărârea instanței se menține.

Decizia este definitivă și executorie din momentul pronunțării, însă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni din momentul comunicării deciziei integrale.

Preşedintele completului, judecător: Mironov Andrei

Judecător: Hudoba Valeri

Judecător: Colev Grigori